

LBRIS

We know
books

LORENZA PIERI

Grădina monștrilor

Traducere din limba italiană și note de
IULIA DROMERESCHI

Casa Cărții de Știință
Cluj-Napoca, 2024

CUPRINS

0. NEBUNUL | 7
1. MAGICIANUL | 11
2. MAREA PREOTEASĂ | 25
3. ÎMPĂRĂTEASA | 45
4. ÎMPĂRATUL | 59
5. MARELE PREOT | 71
6. ÎNDRĂGOSTIȚII | 85
7. CARUL | 103
8. JUSTIȚIA | 115
9. PUSTNICUL | 127
10. ROATA NOROCULUI | 141
11. PUTEREA | 153
12. SPÂNZURATUL | 167
13. MOARTEA | 175
14. CUMPĂTAREA | 201
15. DIAVOLUL | 219
16. TURNUL BABEL | 249
17. STEAUA | 261

LBRIS

We know
books

18. LUNA | 277

19. SOARELE | 297

20. JUDECATA | 309

21. LUMEA | 329

MULȚUMIRI | 359

1. MAGICIANUL

Șiretenie. Început. Alegere

Sauro înțelesese repede potențialul pământurilor sale. Era un om care știa să citească semnele din zbor și să profite de ele. Prima dovadă a intuiției sale se transformase într-un soi de cotitură, pentru viața lui și nu numai. Cererea de case de vacanță pe timp de vară crescuse mult în ultimii ani, iar el se gândise că ar fi putut închiria a doua casă cu puțin efort, pe cea din piatră, care fusese folosită până atunci ca depozit pentru unelte. Locul era liniștit, destul de izolat, însă nu departe de mare și de sat, cu o priveliște deloc urâtă. Alături era casa lui, cu un crâng de măslini și cu caii pentru excursii, o activitate care mergea deja bine. Pe-atunci, era singurul din zonă. Pensiunile agroturistice, mai târziu, cu zecile, abia începeau să fie la modă. Faptul că zonele rurale erau locuri în care puteai petrece o vacanță plăcută era deja un concept răspândit, dar circula încă ideea că ospitalitatea se oferea doar în schimbul ajutorului la muncile câmpului, lucru care nu s-a întâmplat niciodată – cel puțin nu în regiune.

Casa nu avea electricitate sau încălzire, dar Sauro o curățase bine și o prevăzuse cu un generator. Pe jos erau dale de teracotă tocite, unele lipseau, dar culoarea era frumoasă și, mai

ales, aceeași de când fusese construită casa, în secolul XIX. Când și-a dat seama că plăcea mai mult decât maiolica cu motive geometrice pe care și-ar fi dorit-o soția lui, Miriam, pentru renovare, a fost surprins, dar a profitat de informație. A priceput că folosirea adjectivelor „antic” și „original” în loc de „vechi” și „spart” era în avantajul lui. Astfel, în interiorul căminului uriaș, care ocupa peretele central al salonului, a pus o bancă alcătuită din două vechi șine de cale ferată, de la care, de fiecare dată când se aprindea focul, se împușea tot a catran. Uleiul cu care erau îmbibate era cancerigen, însă erau ani în care lumii nu prea-i păsa de toxicitatea lucrurilor, atâta timp cât păreau „naturale”, ca soluțiile „de odinioară”. În bucătărie, se ferise să înlocuiască chiuveta crăpată din granit, unde curgea doar apă rece, și lăsase neschimbate ferestrele de lemn, de un verde-închis scorojit, cu geamuri foarte subțiri, cu toate că avea o părere foarte bună despre cadrele de aluminiu anodizat din casa lui. Pe pereți agățase chei mari, ruginite, care nu mai descuiau nicio ușă, și potcoave, cu toate că soția lui insistase să pună afișe cu tablouri impresioniste, pe care le cumpărase gata înrămate de la Grosseto. După el, clienții lui erau înnebuniți după fiarele vechi. Ea-l lăsase în treaba lui, ca de obicei.

Grădina din spate, năpădită de ani buni de măracini și buruieni, fusese pusă la punct, iar de cei doi copaci care supra-viețuiseră – un stejar și un prun bolnav – legase un hamac. În sfârșit, lovitura de geniu fusese să asocieze casa unei povești. A găsit o istorisire pe care i-o spusese, când era mic, tatăl lui, Settimio, cherchelit, în vremuri și locuri în care să trăiești bând peste măsură nu era o problemă, ci un lucru firesc, dacă nu de-a dreptul un motiv ca să te fâleşti cu oareșice

rezistență fizică, când mergeai și la muncile câmpului. Settimio șterpelea sticle din pivnița familiei și le ascundea în casă, transformată încă de pe-atunci în magazie. Pentru a-l ține pe Sauro departe, îi povestise că taman acolo, la sfârșitul secolului XIX, carabinieri îl prinseseră și-l omorâseră pe banditul Tiburzi, găsit în acea casă țărănească împreună cu complicele său, Fioravanti. Adăugase că, în unele nopți de toamnă, se arăta fantoma lui, uneori însoțită de împușcături. Sauro își amintea că, în copilărie, când auzea vânătorii trăgând cu pușca în zori, se gândea mereu că se întorsese Tiburzi. Chiar și după ce aflase că, de fapt, casa în care fusese prins se afla în altă parte, tot nu încetase să audă împușcături-fantomă. Tiburzi era o adevărată legendă, un fel de Robin Hood local: s-a ascuns preț de douăzeci și patru de ani și nu s-a știut niciodată dacă fusese binefăcător sau nelegiuit. Probabil ambele, căci poveștile cu el îl prezentau ca pe un justițiar care răzbuna abuzurile latifundiarilor asupra țăranilor, dar un pic și ca pe un mafiot care cerea taxă de protecție. Dar și-a păstrat mereu o aură de eroism. Sauro a profitat de treaba asta. În fiecare restaurant din zonă trona o fotografie a banditului, mereu aceeași, făcută după moartea lui: era legat de un stâlp, cu pușca în mâinile lălâi și cu ochii întredeschiși, fără viață.

Prima care a vizitat casa a fost o brunetă foarte elegantă, cu accent din Nord, deși susținea că locuia la Roma și venea în regiune de ani buni. El n-o văzuse însă niciodată. Sauro credea că locuința nu se va ridica la standardele ei, dar s-a răzgândit când a văzut cum femeia ridica din sprâncene în fața căminului uriaș. A mai cerut câteva lămuriri și a aflat că era profesoară universitară, căuta un loc în care să-și petreacă vara cu *companionul*, cum îl numea, și cu fiul ei, însă dorea și

o cameră unde să poată găzdui prieteni. Spațiul nu lipsea, lipsea orice altceva.

Sauro a scos din geacă un trabuc toscan, l-a vârât pe jumătate în gură, ca să-l umezească, apoi l-a tăiat în două cu un cuțit pentru trabucuri pe care-l avea veșnic în buzunar, și cu o *minervă*¹ a aprins partea umezită. S-a iscat o flacăra pe care a stins-o dintr-o suflare. Operațiunea a durat sub zece secunde, și totuși ea urmărise gesturile mâinilor și buzelor lui cu interes.

Acolo, în fața barierei unde începea pădurea deasă, Sauro a început să povestească despre Tiburzi. A mințit, spunând că era *cu siguranță* ultimul loc în care fusese văzut în viață.

Chipul doamnei s-a luminat. El, jucându-se cu trabucul, a pus paie pe foc:

— Știți povestea cu mormântul?

— Nu.

— Când a murit Tiburzi, preotul nu l-a vrut în cimitir, fiindcă era un nelegiuit. Oamenii locului, însă, stăruiau că fusese bun și că trebuia îngropat în pământ sfânt. Ca să-i mulțumească pe toți, l-au îngropat jumate înăuntru și jumate în afară. Dacă mergeți în sat, o să vedeți. În cimitir încă mai există o jumătate de coloană care marca vechea intrare. Trupul lui Tiburzi trebuie să fie dedesubt: picioarele înăuntru, capul și spatele în afară. Dar fantoma vine aici și uneori, noaptea, se aude cum trage cu pușca. Dar nu vara, doar în timpul sezonului de vânatoare, stați liniștită.

Și-au zâmbit.

¹ *Minervă*, denumire comercială a unei cutii de chibrituri din carton sau lemn, în care bețele nu erau complet separate, devenită substantiv comun în regiune.

— Minunat. Îmi plac la nebunie poveștile cu fantome, a spus bruneta, spunând „la revedere”. Voi vorbi cu companionul meu și voi reveni cu un răspuns. Între timp, nu închiriați casa, vă rog. Cred că e perfectă pentru noi.

Povestea funcționase, farmecul său se adăugase celor patru ferestre sparte și podelei inegale. Settimio, auzind cât ceruse Sauro chirie, a clătinat din cap și a înjurat scurt, încheind cu un hohot răgușit, parcă pornit direct din ficatul lui cirotic:

— Lumea s-o tâmpit!

Până seara, femeia adusese deja un cec cu avansul. Bani pe o lună întregă, fără nicio reducere, pe care Miriam se grăbise, fără a-i veni să creadă, să-i depună la bancă în dimineața următoare, mărturisindu-i cu voce tare prietenei de la Credito Cooperativo, care lucra la ghișeu:

— Dac-aș avea eu banii ăștia, nici poveste să-i arunc pe haznaua aia fără lumină și bătută de vânt din toate părțile. Mi-aș plăti o croazieră de lux, asta da. Da' cine să-i înțeleagă pe ăștia?

Apoi a salutat-o râzând.

Sauro, fără să-i înțeleagă cu adevărat, pricepuse totul.

Lui Sauro i se mai spunea *Regele*, poreclă cu care se priocopsise jucând cărți la bar: într-o după-amiază, cu treizeci de ani în urmă, bătuse trei partide la rând cu un rege.

— Înc-un rege! strigaseră tovarășii de masă. Nemaipomenit! Da-i cacii, sau ce?!

„Regele” asta nu avea niciun merit, nicio onoare, niciun privilegiu de castă, doar noroc la cărți și mândria de a accepta imediat acel fapt ca pe o investiție. Ceilalți tovarăși aveau

porecle ridicole, legate de felurite defecte fizice sau care se moșteneau de la o generație la alta, precum Rupt-În-Fund, Fund-Pleoștit, Mână-Iute, sau mai moderne – Lingăul și Labagiul. Începuse să-și spună Regele și singur, convins fiind că porecla îi venea mănușă. Când se ducea la cineva, se anunța:

— Sunt Sauro, Regele.

La început, se pricopsise cu destule batjocuri.

— Da' cară-te de aici!

— Da, și io-s Papa.

Dar nu s-a lăsat până ce mama Adrianei, iubita lui de atunci, deschizându-i ușa, nu i-a zis:

— Stai așa, să-ți chiem regina.

Toată lumea se aștepta ca el și Adriana să se căsătorească degrabă, căci familiile lor se cunoșteau dintotdeauna, ei alcătuiau un cuplu potrivit și se asemănau chiar și fizic, părând sortiți să aibă o viață împreună și să toarne o stirpe nesfârșită de copii frumoși, cu ochi negri și gene foarte lungi.

Adriana avea o verișoară primară, de-o vârstă cu ea, la care ținea foarte mult, Miriam, versiunea ei blondă, cu ochi albaștri. Miriam era vânzătoare într-un magazin de optică medicală, din orașul învecinat. Când Adriana a vrut să-i dăruiască lui Sauro o pereche de ochelari de soare de ziua lui, s-au dus la ea și au petrecut o după-amiază distractivă. Miriam l-a pus să probeze zeci de modele și, când el a reușit să se hotărască, a zis:

— Nu știu cum se face, dar cred că voi două m-ați amezit de cap.

Cele două verișoare au zâmbit aprobator în fața imaginii lui reflectate în oglindă: era cu adevărat frumos și simpatic,

iar el le pricepuse complicitatea. Doar că, la câteva zile după ce-a împlinit 23 de ani, Sauro și-a rupt intenționat brațul ochelarilor ca să se poată întoarce la Miriam și s-o roage să-i repare, mergând după alte două zile să-i ridice, spre ora închiderii. Cum magazinul era pustiu și aproape toate luminile erau stinse, a sărutat-o pe gură și i-a furat inima pe veci.

Perioada de clandestinitate a durat câteva luni, dar oricât ar fi încercat Sauro și Miriam să nu se facă văzuți împreună, de fiecare dată când li se întâlneau privirile, încăperea părea să se lumineze brusc. Adriana și-a dat seama abia în după-amiaza sărbătorii Sfântului Ștefan, când toată familia se întâlneau să joace cărți și să mănânce *panforte*¹ în casa unchilor. I-a urât cu patimă. Le-a cerut tuturor rudelor să rupă orice legătură cu Sauro și cu familia Biagini, iar părinților și fraților ei, să nu mai schimbe o vorbă cu Miriam.

La scurtă vreme după aceea, a lăsat-o gravidă un vecin care o curta dintotdeauna, un țăran care vorbea puțin și avea pământ și mai puțin, lucrând ca arendaș pentru contesă. S-au căsătorit înainte să înceapă să se vadă burta și, la urma urmei, pentru o căsătorie din răzbunare, a fost mai puțin dezastruoasă decât s-ar fi așteptat. Așa s-a născut Giovanna, o fetiță superbă, care Adrianei i se părea că seamănă însă prea mult cu Miriam, căci moștenise trăsăturile din partea mamei și culorile deschise din partea tatălui. Apoi au venit pe lume doi băieți, Antonio și Massimo, care au crescut în grădinile domeniului unde lucrau părinții, dar au fost ținuți departe de cai, pentru că Adriana nu voia ca ei să ajungă, într-o bună zi, argați, pe lângă cel al cărui nume nici măcar nu voia să-l rostească.

¹ *Panforte*, desert tradițional din Toscana, care se mănâncă de Crăciun.

Miriam și-a părăsit slujba de la magazinul de ochelari și s-a mutat la țară, unde Sauro avea un apartament micuț, și s-a angajat la aprozar. Îi părea foarte rău de Adriana, la care ținea mult, însă, de dragul lui Sauro, ar fi renunțat la orice lucru, la orice sentiment. A încuviințat să se mărite în sat și a fost nerușinat de radioasă, chiar dacă jumătate din familie nu fusese invitată, iar mama ei a plâns tot timpul din pricina fiicei uzurpatoare și a ginerelui trădător, care-i făcuseră nepoata și sora să sufere, ceea ce nu prevestea nimic bun. Miriam, orfană de tată, a fost condusă la altar de socrul Settimio, care, pentru prima dată, era mulțumit de Sauro *al lui*, pentru care nu folosise niciodată un adjectiv posesiv sau vreun alt adjectiv care să nu fie disprețuitor. Settimio era atât de bucuros, încât s-a oferit să plătească pentru un ospăț de nuntă somptuos, la care s-a îmbătat cu voieșie și dăruire, până ce-a căzut lat la ultimul toast.

Când a rămas gravidă cu Saverio, la sfârșitul anilor '60, Miriam n-a mai lucrat la aprozar și, de atunci, dar și mai rău patru ani mai târziu, când a rămas din nou gravidă, banii au fost puțini și perspectivele incerte pentru ea și pentru Sauro. Dar erau tineri și fericiți în nesăbuiința vârstei, mai ales ea, care nu se gândea niciodată la viitor și a cărei viață se învârtea în jurul posibilității de a merge zilnic la mare. După ce pregătea prânzul și spăla vasele, dacă Sauro era liber și o însoțea la plajă, cu copilul, ca să se bucure de *aer curat*, era mai mult decât mulțumită.

Când s-a născut Annamaria, au avut un an cu multe lipsuri. Musca măslinului înjumătățise recolta familiei, iar Sauro fusese nevoit să muncească zilier pe ici, pe colo, ceea ce nu mai făcuse până atunci. Miriam se îngrijea de casă și

de copii, era adeseori obosită, dar nu părea niciodată îngrijorată, sigură fiind că Sauro putea mereu să găsească o soluție.

Într-o dimineață, a primit o cutie mare de lemn și s-a speriat, fiindcă i-o trimisese Adriana, iar de la verișoara ei nu se aștepta decât la ură. La prima vedere, arăta ca un sicriu de copil și i-a fost teamă că era un cadou blestemat, precum cele ale ursitoarelor rele, care nu sunt chemate de către rege la botez și se răzbună pe fapăturile nevinovate. În orice caz, era prea curioasă și, învingându-și frica, a deschis cutia: era plină cu hăinuțe, păturici făcute de mână, șosete și căciulițe, jersuase croșetate, așternuturi brodate cu finețe, pijămăluțe, toate roz. Un trusou nou-nouț, minunat și rafinat pentru fetița ei. Pe fundul cutiei era un bilețel de la Adriana: „Toate-s din partea contesei. A născut și ea o fetiță și are prea multe lucruri pe care nu apucă să le folosească, pentru că micuța a crescut foarte repede. E o doamnă tare generoasă, care m-a învățat ce înseamnă să ai un suflet nobil, cum tu n-o să ai niciodată. Dar știi că ai nevoie, că ție și lui Sauro nu vă merge bine, așa că sunt daruri pentru fetiță. Îți doresc tot ce-i mai bun pe lume. De vrei, nu-mi mulțumi mie, ci contesei.”

Miriam a scos totul din cutie și și-a făcut semnul crucii, înainte să pună fiecare piesă din trusou în dulap. Oricât de superstițioasă ar fi fost, lucrușoarele erau prea frumoase ca să nu le folosească. Așa că a îmbrăcat-o pe micuța Annamaria în roz. În zilele următoare, i-a făcut o fotografie superbă, cu pălăriuță, rochiță din dantelă, jerseul croșetat și păturica brodată, iar, după ce a comandat-o în mai multe exemplare, i-a trimis una contesei, alături de un bilețel de mulțumire. Bilețelul i-a fost trimis în altă parte, pentru că, odată ce se sfârșea vara, contesa nu prea mai stătea la țară, iar Adriana îi trimitea corespondența, după ce-i deschidea scrisorile la aburi ca să le